

ΡΑΠΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ. — Μεταξύ των εφευρέσεων, αΐτινες διεδέχθησαν αϊ μὲν τὰς δὲ ἀπὸ ἡμισαίας ἑκατονταετηρίδος, καταλέγεται καὶ ἡ τῶν ραπτικῶν μηχανῶν, μετρία μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλὰ πλείστου λόγου ἀξία πρακτικῶς, διότι ἀπεδείχθη λίαν ὠφέλιμος εἰς τὰς πτωχὰς τάξεις.

Ὁ πρῶτος εφευρέτης τῆς μηχανῆς ἦν Γάλλος ράπτης, Θιμονιὲ (Thimonnier) καλούμενος. Οὗτος ἠγνόει ὅλως τὴν μηχανικὴν, πλὴν ἀπὸ πολλοῦ διανοοῖτο νὰ εφεύρῃ ἐργαλεῖον δι' οὗ νὰ δύναται νὰ ράπτῃ εὐκόλως πλεῖστα ἐνδύματα· τόσον δὲ κατεγίνετο, ὥστε παρήτησε τὴν τακτικὴν ἐργασίαν του, ἐξ ἧς εἶχε πορισθῆ οὐσίαν τινὰ, καὶ κατήνησεν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν. Ἡ ἐπιμονὴ του ὅμως κατέβαλεν ἀπάσας τὰς δυσχερείας καὶ τῷ 1829 κατοῦρθωσεν νὰ κατασκευάσῃ ἐργαλεῖον χρήσιμον τοῖς ράπταις, τὸ δὲ ἐπιὸν ἔτος ἡ κυβέρνησις παρεχώρησεν αὐτῷ δίπλωμα εφευρέσεως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ μονοπωλίου. Ὁ Θιμονιὲ μετέβη εἰς Παρισίους καὶ τῷ 1831 συνεταιρισθεὶς μετὰ τινος καταστήματος συνέστησεν ἐργοστάσιον, ἐν ᾧ ἐτέθησαν 80 ραπτικαὶ μηχαναὶ πρὸς κατασκευὴν στρατιωτικῶν ἐνδυμάτων. Ἐνοεῖται ὅμως ὅτι ἡ εφεύρεσις αὕτη ἐτάραξε τοὺς κύκλους τῶν ἐργατῶν, οἵτινες ἐστασίασαν καὶ συνέτριψαν τὰς μηχανὰς, ὃ δὲ Θιμονιὲ ὤφειλε ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων, διαλυθέντος ἐνταυτῷ τοῦ ἐταιρικοῦ ἐργοστασίου.

Μὲν 1834 ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους, καὶ μετὰ δύο ἔτη καὶ πάλιν ἀνεχώρησεν ἀνευ ἐλαχίστου πόρου καὶ μεχρι τοῦ 1848 οὐκ ὀλίγα ὑπέστη πρὸς τελειοποιήσιν τῆς μηχανῆς, ὅπερ ἐπὶ τέλους κατοῦρθωσεν.

Ἡ ραπτικὴ μηχανὴ κατ' ἀρχὰς ἐργάζετο δι' ἐνὸς νήματος καὶ μιᾶς βελόνης, ἀλλὰ κατόπιν οἱ Ἀμερικανοὶ, ἰδίως ὁ Ἡλίας Howe, ἐτελειοποίησαν αὐτήν, ὥστε νὰ ράπτῃ διὰ δύο νημάτων καὶ δύο βελόνων (προσθεθείσης κερκίδος διὰ δευτέρου νήμα). Ἡδὴ δὲ ὑπάρχουσι μηχαναὶ διὰ ράπτας, ὑποδηματοποιούς, κεντητάς, κτλ. καὶ τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο κατέστη ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἀνευ διὰ τὰς οἰκογενεῖας ἰδίως, αἵτινες ζῶσιν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν των.

Ἐπ' ἐσχάτων ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπίσημος ἐκθεσις περὶ τῆς ἀναπτύξεως, ἣν ἔλαβεν ἡ κατασκευὴ τῶν ραπτικῶν μηχανῶν. Ἐντὸς τριακονταετίας ἡ μηχανὴ αὕτη ἐπέφεραν ἐν τῷ κόσμῳ γενικὴν ἀναστάτῳσιν, ἀλλὰ κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπέφερον ἀποτελέσματα καλὰ.

Ἡ πτωχὴ οἰκοδέσποινα δύναται νὰ ἐνδύσῃ καθαρῶς τὰ τέκνα τῆς καὶ ὅχι

νὰ φορέσῃ εἰς αὐτὰ ράκη, ἡ δὲ πτωχὴ ἐργάτρια δύναται νὰ κερδαίνῃ τὸν ἐπιούσιον δι' ὀλιγωτέρου κόπου. Πολλοὶ κατ' ἀρχὰς προεῖπον ὅτι αἱ ραπτικαὶ μηχαναὶ θὰ καταστρέψωσι τοὺς ράπτας καὶ τὰς ράπτριάς· εὐτυχῶς ὅμως οὐ μόνον ἡ πρόρρησις δὲν ἐπληήθησεν ἀλλὰ καὶ τὸ ἐναντίον συνέβη.

Τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ μόνον κατὰστημα τοῦ Σίγγερ (ἐν Λονδίνῳ) ἐπώλησεν ἐν ἑκατομμύριον ραπτικὰς μηχανὰς, ὧν πολλαὶ χιλιάδες ἐστάλησαν εἰς Κίναν. Κ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Οἱ Φράγκοι θεωροῦσιν ἡμέραν ἀποφράδα τὴν Παρασκευὴν, ὅτι Παρασκευὴν ἀνῆλθεν ἐν τῷ σταυρῷ ὁ Σωτὴρ ἀποτρόπαιον δὲ τὸν ἀριθμὸν 13 ὡς ἀριθμὸν τοῦ Ἰαῦδα τοῦ Ἰσακαριώτου, ὅστις διὰ τῆς προδοσίας ἐγένετο δέκατος τρίτος.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἡμέραν ἀποφράδα τὴν Τρίτην, ὅτι Τρίτην εἰσήλασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν Μωάμεθ ὁ Β', καὶ ἔπειτα Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Καὶ οὕτως ἀπαξ κατ' ἑβδομάδα πενοῦσιν τὴν πρῶσιν τῆς Πόλεως των, ἣν Πόλιν ἀπλῶς καλοῦσιν, ὡς ἔστυ μόνον τὸ πάλαι οἱ Ἀθηναῖοι τῆς Ἀθήνας των.

Ὁ γέρονς τῆς Πελοποννήσου, ὁ στρατηγὸς Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, κρέσκετο, ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι τοῦ ἀγῶνος ἄνδρες διαπραπίτε, ἵνα ἐν παροιμίαις λαλή. Κατὰ τὸν ὄνον τοῦ Κυβερνήτου διηγήθη τὸν ἐξῆς σημερινὸν μῦθον, ἐν μέσῳ τῶν χαιρόντων ὅτι ἀπηλλάγησαν τοῦ τυράννου.

Ἄπεφάσιάν ποτε τὰ γαϊδούρια, νομίζοντα ὅτι κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, νὰ ρουεῦσωσι τὸν σαμαρτσην, ὥστε οἱ ἄνθρωποι μὴ ἔχοντες σαμάρια, νὰ μὴ τὰ φορτῶσιν πλέον. Τὸ εἶπαν καὶ τὸ ἔκαμαν. Τότε οἱ ἄνθρωποι προσεκάλεσαν τὸν κάλφον τοῦ σαμαρτση καὶ τοῦ παρήγγειλαν νὰ κατασκευάσῃ σαμάρια, καὶ τὰ δυστυχῆ γαϊδούρια ὅχι μόνον ἐδούλευσαν, ὅπως καὶ πρότερον, ἀλλὰ εἶχον καὶ πληγὰς εἰς τὴν βάχιον, καθόσον ὁ κάλφας, ὡς πρωτόπειρος, ἔκαμε τὰ σαμάρια ἐλευνὰ καὶ ἄθλια. Καὶ τότε τὰ γαϊδούρια ἐθυμήθησαν τὸν σαμαρτσην, ἀλλὰ ἦτο πλέον ἄργα.

Τὸν στρατηγὸν Κανίλλου Δελγηγιάννην, κατὰ τὴν ἔλευσιν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀνδρός, τὸν ὁποῖον οὐδῶλως ἔλατμα, ἠρώτησαν τὴν γνώμην του περὶ τοῦ νέου ὑπουργείου. Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ στρατηγοῦ παρῆν καὶ τρεῖς εἰσαγγελεῖς διακρινόμενος ἐπὶ ὑπερβολῇ ζήλου. Ὁ στρατηγὸς εἶπε πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας:

«Ὅς ἀφήσωμεν, παιδιὰ, τὰ πολιτικὰ καὶ νὰ σῆς διηγηθῶ ἓνα μῦθον.

Ἐνός Σουλτάνου, ἰδὼν ποτε εἰς μίαν τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἓνα ἄνθρωπον ἀνίκανον, ὁ ὁποῖος τοῦ ἤρασεν, τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν ἔκαμε βεζύρη. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἠσθῆνησεν ἐπικινδύνως ὁ πατὴρ τοῦ Χασάν, τοῦ νέου μεγάλου βεζύρου, καὶ φθάσας εἰς τὰ ἔσχατα ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν υἱὸν του. Ὅταν ὁ Χασάν ἦλθεν, ἀφοῦ ἡ-

χθῆ καὶ ἐφίλησε τὸν υἱὸν του, εἶπε πρὸς αὐτόν: «Παιδί μου, τώρα ποῦ θὰ πάγω εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἀν μ' ἐρωτήσουν οἱ μουσουλμάνοι πῶς πάει τὸ δουλίτι, τί νὰ τοὺς πῶ;». — Πέ τους, πατέρα, ἀπεκρίθη ὁ εἰλικρινῆς Χασάν, πῶς ὁ Χασάνης ἔγινε βεζύρης καὶ ἐκεῖνοι θὰ καταλάβουν».

Ὅταν ποτὲ ἡ Ἀγγλία ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας, ὁ Σουλτάνος ἠπόρευε μὲ τὸ θράσος τῆς δυνάμεως αὐτῆς, νομίζων ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθῃ στόλος ἐξ Ἀγγλίας εἰς Κωνσταντινούπολιν. Διαλεγόμενος πρὸς τὸν μέγαν βεζύρην ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν του ταύτην πρὸς αὐτόν. Ὁ βεζύρης μὴ ἔχων πολὺ περισπούτερας γεωγραφικὰς γνώσεις τοῦ Σουλτάνου ἀπεκρίθη, ὅτι εἶναι συμφωνώτατος μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἔρχεται στόλος ἐξ Ἀγγλίας εἰς Κωνσταντινούπολιν.

— Ἀλλὰ πῶς;

— Πῶς; δὲν ἤξεύρω· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ἔρχεται.

Τότε ἐυλόγη ὁ ἐξ ἀποφρήτων Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν. Ἀκούσας περὶ τίνος ἔπρόκειτο καὶ γνώσκων καλῶς τὰς γνώσεις τῶν ἐρωτῶντων, ἀπεκρίθη:

— Ἐρχεται, Σουλτάνε μου. Ἴδου δὲ πῶς. Ἐρχεται πρῶτον εἰς Βενετίαν καὶ ἐκ Βενετίας κατόπιν ἔρχεται εἰς Πόλιν.

Ὁ Σουλτάνος ἠξεύρων, ὅτι ἔρχεται τῶντ ἐκ Βενετίας στόλος εἰς Πόλιν, εὖρε σαφῆ κα σοφὴν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Μαυροκορδάτου

Ὁ Φουὰτ πασῆς, μέγας βεζύρης ἐν, ἐδίδο μεγαλακρεπὴ χαρὸν ἐν τῇ μεγάρῳ του. Ὁ πρέσβυς τῆς Ἰσπανίας παρεκάλεσε τὰς κυρίας τῶν πρεσβευτῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας νὰ ζητήσωσι νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν γυναικωνίτην, προσθέτουσαι εἰς τὸν βεζύρην ὅτι θὰ συνοδεύονται παρ' αὐτοῦ. Ἡ παράκλησις εἰσηκούσθη. Ὁ Φουὰτ χωρὶς νὰ συνοφρωθῇ τὸ παράπαν, ἀπεκρίνατο: «Προθύμως· ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναγγεῖλω εἰς τὰς κυρίας μου τὴν ἐπίσκεψιν ὅμων· ἄμα ἦναι ἔτοιμα νὰ σᾶς δεχθῶσι θὰ τὸ γνωστοποιήσω ὁμῖν». Καὶ ἀποχαιρέτισας ἀπῆλθεν.

Μετ' οὐ πολὺ ὑπασιπιστῆς τοῦ βεζύρου ἀνήγγειλεν εἰς τὰς ἐν λόγῳ κυρίας, ὅτι ἀναμένονται εἰς τὸν γυναικωνίτην. Ὁ Ἰσπανὸς ἔδωκε τοὺς βραχιόνας αὐταῖς καὶ ἐπορεύετο γαυριῶν, προηγουμένου τοῦ ὑπασιπιστοῦ. Ἐν τῇ αἰθούσῃ εἶχε γίναται λόγος περὶ τοῦ τεχνάσματος τοῦ Ἰσπανοῦ καὶ πάντες ἀνέμνον μετὰ περιεργίας τὸ ἀποδοχόμενον. Ὅταν οἱ ἐπισκέπται ἔρθασαν πρὸ τῆς πύλης τοῦ γυναικωνίτου, ἠνοίχθη αὕτη καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐνεφανίσθη ὁ Φουὰτ: «Κύριε πρέσβυ, εἶπεν γαλλιστιῶ φίλος τῶν λαγοπαγιῶν ὑπομειδιῶν καὶ ὑποκλινόμενος, εἶθε διαπεπιστευμένους παρὰ τῇ Πύλῃ ἡ ἀποστολὴ σας λήγει ἔθω». Καὶ χαιρέτισας εἰσῆλθε μετὰ τῶν κυριῶν, ἀφείς τὸν Ἰσπανὸν μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν ἀναμένοντα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἄδυστα τουρκικοῦ γυναικωνίτου διὰ τόσον ἐλαφροῦ τεχνάσματος.

Κατὰ νεώτατον σοφὸν ἐρμηνευτὴν τῶν ἱστορικῶν διατάξεων ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς δεσποτικὰς ἐρατὰς νὰ ποιεῖται ὁ ἄρτης ἑλλητισμός. Τὴν δευτέραν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων εὐρίθη μέγαν ἀρτοποιὸν ὁ